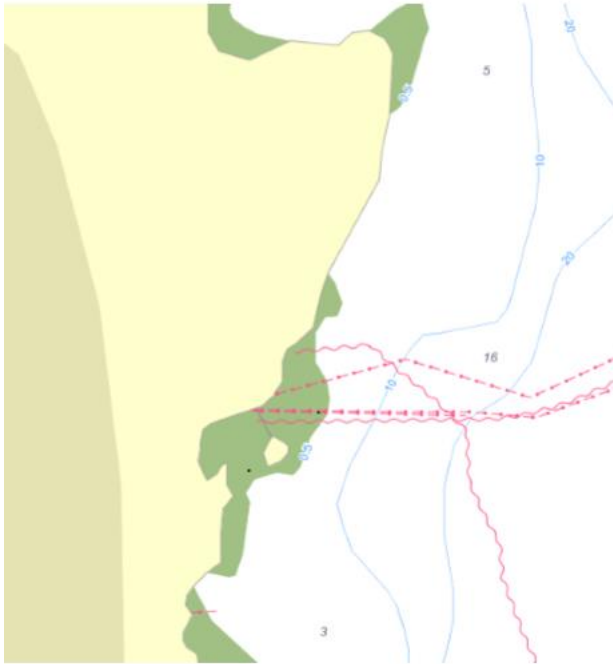

Innspill fra	Hovedinnhold	Kommunedirektørens kommentarer
Telenor Eiendom Holding AS	Er positive til planer om ny friluftssøy. Adkomstalternativet inn fra Snrøyveien sør for Telenor er lite ønskelig. Svært viktig adkomst for parkering til gjester og ansatte, også for varelevering og postmottak for leietagere med flere tusen ansatte. Er adkomst til representasjonsbolig Villa Hareløkken. Det er utstillinger og kundemøter i lokaler som vender ut mot foreslått adkomst. Økt trafikk og støy fra massetransport vil være til stor sjenanse og kan ikke aksepteres.	Dette er den klart mest praktiske adkomstløsningen og ulempene for aktiviteter som foregår innendørs vil neppe være så store at alternativet må frafalles. Adkomsten svinges rundt hagen/alléen til Villa Hareløkken og vil være minst 70 m fra kulturminnebygget. Bærum kommune vil ha møter med Telenor om dette.
Store Kanal Boligsameie	Ber om at adkomst og massetransport til ny øy tar hensyn til boligområder i nærheten og at det gjøres tiltak mot støvforurensning. Masser kan også benyttes til å bygge molo for småbåthavn sør for Lagmannsholmen (KP og KDP2). En molo vil både kunne være adkomst til ny øy, samt være bølgebryter. En ny småbåthavn vil være til glede for alle beboere og brukere av Fornebu.	Støy og støvproblematikk rundt adkomst er tema for anleggsfasen og byggesaken. Støyretningslinjer skal følges. Ny småbåthavn er ikke tema i denne reguleringsaken.
Naturvernforbundet	Mener plassering av ny øy er svært uheldig. Værmessig fordi solgangsbrisen står på, øya bør derfor plasseres lenger inn i fjorden og det bør samarbeides med Oslo om masser. Sjøfuglkolonoen vil antagelig forsvinne fordi ny øy og aktiviteten som medfølger kommer alt for nær. Uansett må forstyrrelser ikke skje i hekketiden 15.april til 15.juli. Øya må etableres så langt unna Lagmannsholmen at fuglene ikke blir berørt i det hele tatt ! Ellers må viktige naturverdier på landsiden bevares (kalktørrenger, urter, kalkfuruskog og rik edelløvskog som finnes i strandsonen mellom Lagmannsholmen og Munkebakken. Uakseptabelt å skipe ut steinmasser over disse naturtypene. Deler av samme strekning har også unik geologi fra kambro-silur tiden som er et «utsillingsvindu» med stor pedagogisk verdi. Anleggsmaskiner må	Der strandsonen skal krysses med anleggsmaskiner må det legges ut broer og duker for å beskytte grunnen. Det vurderes å bruke en lang lekter i sjøen langs land for å skåne naturområdet. Utfyllingen er lagt i tilstrekkelig avstand fra Lagmannsholmen slik at reservatet ikke berøres. Anleggsstopp i hekketiden må vurderes.

	ikke ødelegge denne strandsonen. Gyteplasser og grunner må vises hensyn. En viktig fiskegrunne ligger utenfor Smedtangen. Dorgefisket langs land må heller ikke vanskeliggjøres. Ny friluftsføy må legges lenger inn fjorden for ikke å ødelegge flora, sjøfuglbiotop, geologi og fiske. To øyer, hvor av en kan være kun for fugler (hekkeholme) hadde vært ønskelig.	
Oslofjorden friluftsråd	Mener kunstige øyer kan gi positivt tilskudd til friluftslivet i en region med få utfartssteder. Konsekvenser for miljø og natur må imidlertid være kartlagt og øya må være åpen for allmennheten. Avbøtende tiltak og alternativ øyplassering må utredes. Plassering 300m lenger nord og plassering på grensen til dagens sjøflyhavn slik at en molo kan brukes sammen med fremtidig småbåthavn. Begge steder vil berøre verneinteressene i mindre grad. Det er viktig å se nærmere på strømningsforhold i Lysakerfjorden som ligger mer eksponert til enn Kadettangen. Erfaringer fra utfyllingen på Kadettangen er at det fulgte med en del sprengtråd i plast som fløt i land i nærområdet. Det er viktig å trekke lærdom av dette. Avbøtende tiltak med opptil flere lag med lenser er viktig men dette må også sees opp imot bølgehøyde og vindeksposering. Virkninger av marin forurensning, særlig plast har som kjent fått bred medieomtale den siste tiden. En bør også utrede avbøtende tiltak som bruk av finmasket siltgardin for å hindre spredning av partikler i vannsøylen i en anleggsfase, dette med tanke på å unngå stor forringelse av badevannskvaliteten i nærområdet. Et viktig punkt er å vurdere ev gevinst av nytt areal for friluftsliv i indre Oslofjord. anbefaler at det utredes hvilke typer friluftsliv som styrkes ved anleggelse av øyene, og om det finnes aktiviteter, herunder småbåtliv og fritidsfiske fra båt som kan som få begrensninger. Tiltakets virkninger for beboerne i nærområdet og ev verdi for brukere av fjorden i en større region, bør være sentralt i konsekvensvurderingen. I analysen vurderes hvordan tiltaket svekker eller bedrer de fysiske forholdene for opphold, rekreasjon, trivsel, samvær og fysisk aktivitet i uteområdene. OF understreker viktigheten av også å utrede konsekvenser og avbøtende tiltak (eks. badebøyer) av friluftslivsbruken i sjøen i en driftsfase. Utforming av kunstige øyer og strender	Ulike alternativer til plasseringer og størrelse er vurdert. I tillegg til miljøkonsekvenser er kostnader og tidsbruk for oppfyllingen viktige parametre. Metoder for oppsamling av plast og annen forurensning fra steinmassene er utredet, og vil følges opp i miljøoppfølgingsprogram i byggesaken. Når anleggsfasen er ferdig, vil tiltaket utelukkende være positivt for friluftslivet. En halvøy vil ikke forstyrre båtlivet, men legge til rette for enklere utfart med småbåter uten motor.

	kan også ha mye å si for ulike alderstrinns bruk av strendene, noe som bør utredes nærmere. Mellomlagring av masser langs land bør unngås fordi det er negativt både for naturmiljø og friluftsliv.	
Fiskeridirektoratet	Fiskeridirektoratet region Sør er spesielt opptatt av hvilke konsekvenser slike tiltak vil få for miljøet, dyre- og plantelivet i sjøen, vannkvalitet og bunnforhold. Ofte kan slike masser inneholde ulike kjemikalier og plast samt at mindre partikler stadig tilføres eller virvles opp i vann. Behovene for offentlige friområder med god tilgjengelighet må derfor vurderes opp mot ulike uheldige virkninger av planen og ikke bare blir et prosjekt for å bli kvitt overskuddsmasser. Innenfor det viste planområdet er det registrert områder hvor det drives fiske. På feltet «Vassholmen-Lysaker» drives det yrkesfiske med passive redskaper som garn, line, ruser og teiner etter torsk, lyr, sei, piggvar og rødspette. Her foregår også et viktig fritids- og turistfiske. Videre er det registrert et rekefelt, «Vestfjorden» noe lenger ut i fjorden. Feltene ligger ca. 300-400 meter utenfor Lagmannsholmen naturreservat. I tillegg vil det kunne utøves et generelt fiske innenfor planområdet. Dersom man planlegger tiltak langt nok ut i Lysakerfjorden, vil de kunne komme i konflikt med disse fiskefeltene. Vi forutsetter at det tas kontakt med lokale fiskere/det lokale fiskerlaget og Fiskerlaget Sør i den videre planprosessen ift. å avklare nærmere mulige konflikter med fiskeriene i området. Er generelt skeptiske til utfylling og dumping av masser i sjø. En ting er hvilke konsekvenser selve etablerings-/byggefase har på livet i sjøen. Dette kan avbøtes noe f.eks. ved at eventuelle arbeider i sjø blir lagt til vinterhalvåret, da livet i sjøen er mest i ro. En annen ting er hva som skjer etterpå, særlig ift ulike typer forurensning - hvordan massene vil oppføre seg og hvilken tilstand massene er i. Vi anser at utredningstemaene <i>Vannmiljø</i> og <i>Naturmiljø</i> er tilfredsstillende beskrevet, men anbefaler at man også ser nærmere på virkninger som planen kan ha ift. <i>Forurensning</i>. Fiskeridirektoratet region Sør anbefaler også at man belyser nærmere hvilke betydning ulike plasseringer av øy/øyer vil kunne ha for fiskeriene i området, og at man utfyller listen «Temaer som	En halvøy som nå planlegges, blir en utvidelse av Smedtangen og vil ikke berøre yrkesfisket lenger ut. Lysakerfjorden har allerede alvorlig forurensete sedimenter på bunnen og en tildekking med rene masser vil kunne være positivt. Siltgardiner med plastlense på toppen vil fange opp flytende forurensning.

	skal belyses i planbeskrivelsen» med dette temaet.	
Kystverket	Etablering av ny friluftsføy vil påvirke dagens og fremtidens bruk av området ved at det vil føre til økt trafikk og nye aktiviteter. For eksempel vil badeområder og arealer for sjøsport kunne føre til ferdselsforbud for fritidsbåter og rutebåter. Planarbeidet må av den grunn redegjøre for hvilke konsekvenser tiltaket vil ha for sikkerheten og tilgjengeligheten for alle brukere av sjøen. Anbefaler konkret at utredningstemaene <i>Nærmiljø og friluftsliv og Transport</i> endres slik at sikkerhet og fremkommelighet for sjøfarende og andre brukere av sjøen synliggjøres.	En utvidelse av Smedtangen som nå foreslås vil i mye mindre grad enn frittliggende øyer lenger ut påvirke sikkerhet og fremkommelighet for andre sjøfarende. Det er derfor ikke gjort spesielle utredninger rundt dette temaet.
Ruter	Som potensiell leverandør av masser støtter de planer om ny friluftsføy. Bra med økning i kystnære friluftsområder og bra med gjenbruk av masser.	Bærum kommune har et godt samarbeid med Fornebubanen om mulig bruk av oppfyllingsmasser fra deres tunneler.
Statens vegvesen	Mener planprogrammet beskriver godt felles ramme for utvikling av området og hvilke temaer som må utredes. Er spesielt opptatt av massetransport i anleggsfasen som er belyst tilfredsstillende. Vil kunne komme tilbake med ytterligere synspunkter under høring av reg.planen.	Planforslaget legger opp til at transport av massene blir minst mulig belastende for boliger og myke trafikkkanter.
Oslofjord Varme	Har konsesjon for fjernvarme i området og et av produksjonsanleggene ligger i Telenorbygget. Bruker varmepumper som har sjøvann som energikilde og et rør henter sjøvann på 30 meters dyp utenfor Telenorbygget. Foreslåtte øyplasseringer ser ut til å komme i konflikt med rørene, og også Nesodden kommunes reservevannledning mellom Fornebu og Nesodden, som ligger ved siden av deres rør, ser ut til å bli berørt. Selv om massene som legges ut kanskje ikke berører direkte, vil det forårsake store driftsproblemer for deres anlegg i de periodene det dumpes masser på sjøbunnen. Problemstillingen må avklares før man	I forhold til medsendt kart som viser rørenes beliggenhet, vil ikke planlagt utfylling i forlengelse av Smedtangen berøre disse. En utskipingskai er derimot planlagt rett ved rørene og det reguleres inn en hensynssone her, slik at nødvendige sikringer av rørene blir gjort i byggesaken.

	igangsetter dumping av masser. 	
Bane NOR SF	Ingen vesentlige merknader.	
Sameiet Rolfsbuktveien 12– 20	Positiv til ideen om friluftøy. Opptatt av vektleggingen av de miljømessige sidene av prosjektet. Støtter at øya legges nord for Lagmannsholmen. Øya må komme som en utvidelse av grøntområdene på Fornebu, ikke som en erstatning. Anbefaler atkomstvei langs sørsiden av Telenorbygget. Martin Linges vei er dårlig alternativ fordi den er trafikkbelastet og kommer i konflikt med barn og turgåere.	Kommunedirektører har konkludert med at en utfylling fra land utformet som en halvøy er det beste alternativet fremfor en øy. Transportvei i anleggsfasen er foreslått der det gir minst belastning for boliger, barn og turgåere.
Fornebulandet vel	Positiv til ideen om friluftøy av hensyn til lagring av masse nær uttak og etterbruk av øya. Støtter planprogrammets sterke vektlegging av de miljømessige sidene av prosjektet, hovedsakelig ulempene for beboere i anleggsfasen og streng kontroll av faren for forurensning i sjø. Øya må være et supplement, ikke til erstatning for grøntområdene på Fornebu. Anbefaler transportvei langs sørsiden av Telenorbygget. Bruk av Martin Linges vei er mindre aktuell. Ber om at alternative	Friluftsområdet er tenkt som et supplement til øvrige grøntområder. Transportvei i anleggsfasen er foreslått der det gir minst belastning for boliger, barn og turgåere. Kabelvogn er vurdert av Fornebubanen, men

	transportløsning (kabelvogn) i stedet for bruk av vei og bil, blir vurderes seriøst.	frafalt på grunn av for store tekniske utfordringer/sikkerhet
NVE	Mer detaljerte undersøkelser/kartlegginger må gjøres for å avdekke hvor stabil grunnen er. Ved funn av kvikkleire må hele kvikkleiresonen vurderes av geoteknisk ekspertise. Ber om at TEK og NVEs retningslinjer og veileder blir lagt til grunn i det videre planarbeidet.	Grunnundersøkelser er gjort av NGI og det er ikke funn som tyder på kvikkleire her.
Forum for Natur og friluftsliv Akershus	Skeptisk til etablering av kunstig øy og medfølgende anleggsarbeid i et område med viktige naturverninteresser og verneområder. Alternative plasseringer, som i mindre grad berører verneverdier og naturtyper, bør vurderes. Konsekvenser for natur og miljø må bli kartlagt. 1) Viktig hekkeplass for sjøfugl – Lagmannsholmen – ligger rett ved foreslått utfyllingsområde. 2) Svært viktig naturtype (A-verdi) langs sjøen. 3) Marint naturmiljø. Må kartlegge dagens maritime liv, utrede konsekvenser og vurdere avbøtende tiltak.	Det er mange begrensninger i forhold til hvor det kan la seg gjøre å fylle ut i sjøen. Å utvide Smedtangen vil ødelegge noe natur, men vil også kunne dekke forurensede sjøbunnsområder og skape nye habitater i fyllingsskråningene under vann. Eksisterende naturområder på land skal skjermes i anleggsfasen og få mer kanalisert ferdsel når friluftsområde er ferdig. Naturrestatet Lagmannsholmen skal ikke berøres og det skal vurderes anleggsstopp i hekketiden.
Akershus fylkeskommune	Positivt å etablere nye friluftsarealer ved økt utnyttelse på Fornebu. Enig i at det er bedre å nytte massene til en samfunnsnyttig formål nær uttaksområdet fremfor å frakte dem lenger vekk. Tiltakshaver for Fornebubanen er Fornebuetaten, underlagt Oslo kommune. Ber om at det tas hensyn til registrerte kulturminner. Norsk Maritimt Museum må gjennomføre arkeologisk registrering under vann. Sjøflyhavna kro bør også nevnes som et kulturminne. Utredningsbehovet er ivarettatt for kulturminner, kulturmiljøer og landskap.	Planforslaget tar hensyn til registrerte kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Det er gjort arkeologiske undersøkelser under vann. Sjøflyhavna kro er nevnt som kulturminne.

	Ber kommunen legge vekt på at tilgangen til øya kan utformes universelt. Viser til regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma. Tiltaket må vurderes etter § 12 om nye tiltak. Den økologiske tilstanden må ikke forringes.	
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Mener at oppfylfillinger av masser kan være i strid med statlige planretningslinjer for Oslofjorden og regional plan for masseforvaltning om gjenbruk av masser. Potensialet for forurensning er stort, særlig i anleggsfasen, som kan få negative effekter på det rike naturmangfoldet og friluftslivet i området. Mener at etablering av øy for friluftsliv ikke er å anse som reell nyttiggjøring. For at noe skal anses som reell nyttiggjøring, må det være sannsynlig at prosjektet hadde blitt igangsatt uavhengig av prosjektet som genererer massene. Kunstig øy kan ha potensial for friluftsliv, men anser at inngrepet vil være så stort og pågå over så lang tid at det vil kunne få svært negative konsekvenser for friluftslivet over en svært lang periode, mens utfyllingen pågår. <i>Innspill til varsel om oppstart av planarbeid</i> Mål om at alle masser skal håndteres på forsvarlig vis, og at det er viktig at så mye som mulig av masser som genereres av store prosjekter gjenbrukes til samfunnsnyttige formål. Viser til planretningslinjen 3.5.2 om massebalanse og gjenbruk. Bedt kommunen vurdere alternativ gjenbruk av massene i ulike prosjekter i regionen. Uheldig at rapport om dette ikke er ferdig. Planprogrammet bør inneholder opplysninger om alternativer. Ifølge retningslinjene for Oslofjorden skal sjøområdene vektlegges som biotop og grunnlag for fiske og annen høsting av fornybare ressurser. Skal vise stor forsiktighet med å åpne for tiltak som innebærer betydelige anlegg og/eller varige inngrep som kan være til ulempe for de hensyn som ligger bak retningslinjene. Øyene bør legges så langt som mulig unna naturreservat ut fra hensynet til sjøfugl og hekkeplasser. 15.04–15.07 er ekstra viktig å ta hensyn til. Anleggsvirksomheten må legges	Miljøperspektivet må sees i en større sammenheng der klimaregnskapet vurderes opp mot eventuelle konkrete natur-ødeleggelser. Å kjøre masser langt av gårde eller utnytte dem lokalt til et nytt friluftsområde, må vurderes både faglig og politisk. Det er ikke tvil om at Fornebu har behov for nye friluftsområder når boligantall og befolkning økes. Nærhet til sjøen med bade- og småbåt-(uten motor)muligheter vil være et ekstra attraktivt tilbud for særlig barn og unge. Halvøy som forlengelse av Smedtangen vil ikke berøre fredningssonen for laks og sjøørret. Perioden tiltaket pågår skal bli så kort som mulig. Det skal ikke pågå lenger enn byggetiden for Fornebubanen. Utfyllingsarbeidet vil ikke berøre brukte friluftsområder på land annet med en sikringssone mot sjøen

	utenom den tiden hvis denne forstyrrer fuglelivet. Fyllingen vil ligge i nærheten og muligens innenfor fredningssonen for laks og sjøørret. Fylling kan gi unnvikelses- og stressatferd. Områdene langs land er mye brukt til turgåing og har flere badestredender. Sannsynlig at friluftslivet blir negativt påvirket i anleggsperioden ved forstyrrelser og tilslamming og blakking av vannet.	og en kryssing av gang- og sykkelveien langs fjorden. Friluftsområdene i sjøen rett ut for Smedtangen, vil være stengt i anleggsperioden, men åpne med et bedre tilbud når det er ferdig. Dette ligner på det som skjer når friområder bygges ut med idrettsanlegg, en negativ byggeperiode som beslaglegger attraktive arealer før forholdene permanent bedres.
--	---	--